

Cuprins

Abrevieri.....	XI
Prefață.....	XIII
Introducere.....	XV
Titlul I. Normele contravenționale.....	1
Capitolul I. Aspecte introductive.....	1
Secțiunea 1. Evoluția istorică a normelor contravenționale.....	1
Secțiunea a 2-a. Etapele istorice.....	4
§1. Epoca Antică.....	4
§2. Evul Mediu.....	14
§3. Evoluția cadrului juridic pe teritoriul românesc.....	22
Secțiunea a 3-a. Concluzii parțiale.....	44
Capitolul II. Tipologia conexității normative.....	45
Secțiunea 1. Multivalența normativă.....	45
§1. Noțiune. Riscul denaturării caracteristicilor statului de drept prin ambiguitatea normativă a procedurii contravenționale.....	45
§2. Constituționalizarea multilateralismului normativ.....	60
Secțiunea a 2-a. Concluzii parțiale.....	69
Capitolul III. Conexitatea normelor de sorginte substanțială.....	70
Secțiunea 1. Legătura dintre tipologia normelor contravenționale și a celor de drept penal.....	70
§1. Criterii de distincție între cele două feluri de norme.....	70
1.1. Elemente de distincție cantitativă.....	70
1.2. Criterii de diferențiere calitativă.....	76
1.3. Deosebiri de structură juridică.....	78
§2. Criterii de apreciere a faptei contravenționale ca reprezentând o „acuzatie în materie penală”, în reflectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	80
2.1. Definierea criteriilor.....	80
2.2. Presumarea naturii juridice a contravenției ca reprezentând o „acuzatie în materie penală” și consecințele sale procedurale.....	81
2.3. Riscurile juridice ale modului greșit de aplicare în procedura con- travențională a criteriilor Curții Europene a Drepturilor Omului.....	83
Secțiunea a 2-a. Elemente de corelare între normele contravenționale și dispozițiile administrative.....	85
§1. Asemănări și deosebiri între procedura contravențională și cea a contenciosului administrativ.....	85

§2. Unitatea de abordare juridică	91
Secțiunea a 3-a. Conexiunea răspunderii contravenționale cu cea de drept civil	93
§1. Raportarea normelor contravenționale la principiile de drept civil	93
Secțiunea a 4-a. Concluzii parțiale	97
Capitolul IV. Interdependența normelor procedurale și izvoarele procedurii contravenționale extinse	98
Secțiunea 1. Raportul dintre dispozițiile procedurii contravenționale și prevederile de drept procesual civil	98
§1. Natura juridică a normelor contravenționale	98
§2. Complementaritatea normelor procesual civile față de prevederile procedurii contravenționale	99
§3. Elemente de diferențiere între cele două categorii de dispoziții	103
§4. Controverse doctrinare și jurisprudențiale privind aplicabilitatea procedurii civile în plângerile contravenționale	107
Secțiunea a 2-a. Interdependența dintre normele procedurii contraven- ționale și regulile de drept procesual penal	119
§1. Controverse cu privire la subsidiaritatea dispozițiilor dreptului procesual penal față de normele răspunderii contravenționale	119
Secțiunea a 3-a. Conflictul de norme juridice. Reguli de corelare a statuărilor procedurii contravenționale cu cele de drept administrativ, penal, civil, procesual penal și procesual civil	122
Secțiunea a 4-a. Izvoarele extinse ale procedurii contravenționale	126
Secțiunea a 5-a. Concluzii parțiale	131
Capitolul V. Temeiul de drept al procedurii contravenționale	133
Secțiunea 1. Calitățile dispoziției contravenționale	133
§1. Accesibilitatea	133
§2. Previzibilitatea	135
§3. Predeterminarea	140
§4. Interpretarea	141
Secțiunea a 2-a. Repere europene în analiza legii contravenționale	143
§1. Limitele de reglementare a procedurii contravenționale reflectate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului	143
§2. Corelarea dispozițiilor interne de drept contravențional cu normele dreptului Uniunii Europene	150
§3. Raportul dintre dreptul național, dreptul internațional și dreptul Uniunii Europene în materia angajării răspunderii contravenționale	156
Secțiunea a 3-a. Concluzii parțiale	161
Capitolul VI. Principiile procedurii contravenționale	162
Secțiunea 1. Corelarea procedurii contravenționale cu prevederile dreptului penal și ale dreptului procesual penal – criterii CEDO	162
§1. Noțiune și conținut	162
Secțiunea a 2-a. Principiile de aplicare a sancțiunilor contravenționale extrapolate din dreptul penal	163

§1. Concept	163
§2. Interconectabilitate	163
§3. Enumerarea principiilor.....	164
3.1. Principiul legalității	165
3.2. Principiul proporționalității (individualizării sau personalizării) sancțiunilor contravenționale.....	173
3.3. Principiul <i>non bis in idem</i> (al singularității procesului de sancționare contravențională)	175
3.4. Principiul personalității (răspunderii individuale).....	181
3.5. Principiul culpabilității (sau imputabilității)	185
3.6. Principiul neretroactivității legii contravenționale	189
3.7. Principiul egalității sancțiunilor	190
3.8. Sancțiunea aflictivă și moralizatoare.....	191
3.9. Sancțiunea trebuie să corespundă exigenței juridico-morale a societății.....	191
3.10. Sancțiunea trebuie să fie remisibilă și reparabilă	192
3.11. Sancțiunea trebuie să fie publică	193
§4. Limite ale principiilor.....	193
4.1. Principiul legalității	194
4.2. Principiul proporționalității	196
4.3. Principiul <i>non bis in idem</i>	202
4.4. Principiul personalității	204
4.5. Principiul culpabilității (sau imputabilității)	210
4.6. Principiul neretroactivității legii contravenționale	212
4.7. Sancțiunea trebuie să fie publică.....	217
Secțiunea a 3-a. Aplicabilitatea în procedura contravențională a principiilor specifice procesului penal	217
Secțiunea a 4-a. Concluzii parțiale	222
Titlul II. Procedura contravențională extrajudiciară (necontencioasă)	223
Capitolul I. Procedura sesizării și constatării contravenției	223
Secțiunea 1. Procedura sesizării contravenției. Sesizarea realizată de către persoana vătămată	223
§1. Actele cu valoare de sesizare.....	225
Secțiunea a 2-a. Sesizarea efectuată de către terți	227
Secțiunea a 3-a. Autosesizarea	229
Secțiunea a 4-a. Procedura constatării contravenției. Competența agenților constataatori.....	231
§1. Specializarea agenților constataatori.....	231
§2. Limitele specializării	235
Secțiunea a 5-a. Locul central al procesului-verbal de contravenție	236
§1. Noțiunea de proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției.....	236
§2. Trăsăturile esențiale ale procesului-verbal de contravenție.....	242

Secțiunea a 6-a. Obiectul actului constatator – contravenția.....	246
§1. Noțiuni generale.....	246
§2. Definiția contravenției.....	246
Secțiunea a 7-a. Concluzii parțiale.....	250
Capitolul II. Procedura aplicării sancțiunilor contravenționale.....	252
Secțiunea 1. Regimul sancțiunilor contravenționale.....	252
§1. Noțiuni generale.....	252
1.1. Natura juridică și rolul sancțiunilor contravenționale.....	252
1.2. Dreptul la nesancționare.....	254
Secțiunea a 2-a. Competența de aplicare a sancțiunilor contravenționale.....	255
Secțiunea a 3-a. Sancțiunile contravenționale, reguli specifice.....	268
§1. Sancțiunile contravenționale, între flexibilitate și gravitate.....	268
§2. Individualizarea crescută a regimului sancționator prin efectivizarea sancțiunilor complementare.....	278
§3. Reguli specifice pentru cumularea amenzilor contravenționale.....	280
Secțiunea a 4-a. Regulile de sancționare în procedura precontravenționalizării.....	285
Secțiunea a 5-a. Antecedentul în materie contravențională.....	300
§1. O evidență distinctă – cazierul contravențional.....	301
§2. Utilizarea datelor.....	303
§3. Reabilitare juridică în materie contravențională.....	305
Secțiunea a 6-a. Întocmirea procesului-verbal de contravenție.....	306
Secțiunea a 7-a. Înmânarea și comunicarea procesului-verbal de contravenție.....	307
Secțiunea a 8-a. Concluzii parțiale.....	308
Titlul III. Procedura contravențională judiciară (contencioasă).....	311
Capitolul I. Căile de atac în materie contravențională.....	311
Secțiunea 1. Elemente de drept comparat privind optimizarea procedurii contravenționale.....	311
§1. Proceduri simplificate de control desfășurate în fața unei autorități administrative.....	311
§2. Proceduri simplificate de verificare înfăptuite de către Ministerul Public.....	314
§3. Proceduri simplificate de control realizate de către instanță.....	317
Secțiunea a 2-a. Propuneri <i>de lege ferenda</i> privind simplificarea procedurii contravenționale judiciare în România.....	319
Secțiunea a 3-a. Concluzii parțiale.....	321
Capitolul II. Plângerea contravențională.....	322
Secțiunea 1. Cerințele și motivarea plângerii contravenționale.....	322
Secțiunea a 2-a. Calitatea procesuală activă și pasivă în procesul contravențional.....	331
Secțiunea a 3-a. Concluzii parțiale.....	339

Capitolul III. Obiectul plângerii contravenționale.....	340
Secțiunea 1. Pretențiile ce formează obiectul plângerii.....	340
§1. Motivele de excludere a naturii contravenționale a faptei, de nerăspundere și de neexecutare a sancțiunilor contravenționale – generalități	342
§2. Apărări vizând neefectivitatea actului sancționator.....	343
2.1. Motivele de excludere a naturii contravenționale a faptei.....	343
2.2. Temeiurile de eliminare a responsabilității contravenționale	351
2.3. Cauzele care înlătură executarea sancțiunii contravenționale	367
§3. Decontravenționalizarea.....	374
§4. Legea contravențională mai favorabilă	377
§5. Netemeinicia actului sancționator	382
Secțiunea a 2-a. Concluzii parțiale	383
Capitolul IV. Condiții de redactare și efectele plângerii	384
Secțiunea 1. Termenul de formulare a plângerii.....	384
Secțiunea a 2-a. Instanța de judecată română, singura competentă să cenzureze procesul-verbal de contravenție	387
Secțiunea a 3-a. Efectele depunerii plângerii contravenționale.....	394
Secțiunea a 4-a. Concluzii parțiale	397
Capitolul V. Procesul contravențional, o garanție limitată a drepturilor fundamentale ale omului.....	398
Secțiunea 1. Introducere	398
§1. Drepturile contravenientului.....	398
§2. Drepturile persoanei vătămate.....	401
§3. Interesele statului.....	404
Secțiunea a 2-a. Instrumentele apărării, un echilibru precar	405
§1. Insuficiența modurilor clasice de reprezentare.....	405
§2. Dovezile în litigiul contravențional	410
Secțiunea a 3-a. Concluzii parțiale	413
Capitolul VI. Procedura de judecată a plângerii contravenționale.....	415
Secțiunea 1. Elemente de drept comparat.....	415
Secțiunea a 2-a. Limitele competențelor judecătorului român investit cu plângerea contravențională.....	424
Secțiunea a 3-a. Excepția de nelegalitate; judecătorul contravențional – judecătorul fondului litigiului, precum și judecătorul legalității textului sancționator	429
Secțiunea a 4-a. Excepția neconvenționalității, un loc special în cadrul procedurii contravenționale.....	434
Secțiunea a 5-a. Soluționarea plângerii contravenționale.....	436
Secțiunea a 6-a. Nulitatea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției.....	441
§1. Definiția nulității	441
§2. Funcțiile nulității	442
§3. Concepția despre nulitate în procedura contravențională.....	444

§4. Clasificarea nulităților în procedura contravențională – implicații	446
§5. Regimul juridic al nulității	452
§6. Efectele nulității	453
Secțiunea a 7-a. Căile de atac îndreptate împotriva hotărârii de fond	455
§1. Apelul	455
§2. Căile extraordinare de atac	457
Secțiunea a 8-a. Concluzii parțiale	457
Capitolul VII. Executarea sancțiunilor contravenționale.....	459
Secțiunea 1. Elemente structurale.....	459
Secțiunea a 2-a. Concluzii parțiale	470
Concluzii și propuneri de lege ferenda	471
Bibliografie	477
Index	491